

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

4 ČERVENEC/SRPEN 2015
52. ROČNÍK
15 Kč

59. ŠRÁMKOVA SOBOTKA STAŘÍ MISTŘI ANEB KOUZLO LITERÁRNÍHO ŘEMESLA

Dovolte krátkou reflexi na letošní festivalový týden. Tradičně bohatý program přinesl letos účastníkům opět hodně hezkých zážitků a milých setkání. Program obsahoval koncerty, divadelní představení, filmy, besedy k rozhlasovým hrám, poetická pásma, vernisáže i tradiční výstupy z dílen. Litovali jsme, že se programy překrývají. Zajímavý byl i doprovodný program, který v závěru týdne uzavřel Třešňový jarmark.

Mne nejvíce zaujaly besedy k rozhlasovým hrám s Hanou Kofránkovou, Janem Rejžkem, Jiřím Hubičkou, Jitkou Škápíkovou, Karlem Weinlichem a Petrem Mančalem i náhradní beseda Jakuba Kamberského, který svým osobním výběrem nahrávek a vlastním komentářem nahradil avizovanou besedu s Růženou Merunkovou a Milošem Hlavícou, kteří se nemohli ze zdravotních důvodů zúčastnit.

Vhodně zvolené ústřední téma bylo podpořeno šesti vynikajícími přednáškami, jmenuji alespoň přednášku PhDr. Viktora Viktory, CSc. – Vzdálená tvář středověké literatury, Mgr. Františka Martínka – Slovní zásoba staré češtiny a PhDr. Roberta Kolára, Ph.D. – Poezie jako řemeslo – Básník (a) počítač.

Mám velmi ráda autorská čtení. V letošním roce mě zaujali nejvíce autoři nakladatelství Argo – Františka Vrbenská s fantasy žánrem a Vratislav Slezák s překladem z němčiny – Voltaire versus Fridrich II. Veliký. Koncert pro Mistra Jana v podání Alfreda Strejčka a Štěpána Raka byl vyvrcholením večerních pořadů (mohutný potlesk a stojící publikum) a důstojnou připomínkou šestistého výročí upálení Jana Husa.

Poděkování patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem na přípravě a samotném programu letošní Šrámkovy Sobotky podíleli.

Již nyní se těšíme na 60. Šrámkovu Sobotku.

Jana Kohlerová

foto: Jan Henyš

OBSAH

RADNICE INFORMUJE

Skulptura roste ze země	3
Komentář k incidentům	3
Vitráže na zdravotním středisku	4

VĚSTNÍK

Koncerty Stojmír-Bendl	4
Filmový Vesec	4
Rok 1945 ve Vesce	5
Sobotectí slavící	5
Golf pro každého	6
Sloupek šéfredaktorky	7
Ohlédnutí za jedním dnem	7
Noc kostelů	9
Sraz rodu Rulců	10
Cena pro Jiřího Žáčka	10
Uctění památky mistra Jana Husa	11
Zápis z roku 1945	12

KNIHOVNA

Týden knihoven	13
Do Anglie s Karlem Čapkem	13
Do sobotecké knihovničky	14
V září světlušky září	14
Knižní novinky	14

KULTURNÍ TRADICE

V prvním letošním čísle...	15
Kulturní kalendář	15

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

Návštěva u šéfredaktorky	16
Poděkování	16
Znám já jeden krásný zámek	16
Pozvánka	17
Blahopřejeme	17
Jubilea	18
Symbol odcházející generace	18
Odešla kastelánka	19
Opustili nás navždy	19
Kulturní a společenské akce	20

rekonstrukce Parmiggianiho skulptury, foto: J. Douša

Šrámkova Sobotka. Foto: Jan Henyš

RADNICE INFORMUJE

SKULPTURA ROSTE ZE ZEMĚ

Přes počáteční potíže s maltovou směsí se nám rozeběhla komplexní přestavba Parmirggianiho skulptury. K založení zdiva jsme samozřejmě přizvali MUDr. Ivana Kafku, který byl jedním z hlavních hybatelů instalace skulptury v parku v roce 1991 a současně poskytl cenné podklady pro tvorbu technické dokumentace (nastavení základů). MUDr. Kafka se zároveň chopil dokumentace průběhu stavby a své fotografie (i ty ze vzniku původní stavby) poskytne pro účel tvorby informační tabule kterou bude skulptura vybavena.

Stinnou stránkou dosavadního průběhu výstavby je vandalismus, kterého se probíhající stavba dočkala ještě před dokončením. Zřejmě tak dojde k instalaci kamery zapojené do právě dokončovaného kamerového systému města. Doufáme, že se podobná věc nebude opakovat.

Pokud nás počasí výrazně nezbrzdí, měli bychom stihnout dokončení do soboteckého jarmarku.

foto: MUDr. I. Kafka

KOMENTÁŘ K NEDÁVNÝM INCIDENTŮM V OKOLÍ ČP. 267

Nelze nereagovat na článek v Jičínském deníku ze dne 31. 7. s názvem "Městem Sobotka obchází strach". Úvodem bych si dovilil drobně zapolemizovat nad profesionálním přístupem paní Kovářové autorky článku. Paní Kovářová u mě jakožto u starosty byla na návštěvě na kraji června. Tomuto tématu jsme se věnovali cca 20 minut a jediným sdělením, které s toho za město vypadne, je holé „radnice v tomto okamžiku nemůže nic podniknout“. „Apeluji na policii, aby lokalitu u školy co nejčastěji monitorovala“. To bych ještě uměl přejít. Co mě ale může nazvednout je skutečnost, že si z tohoto tématu Jičínský deník udělá klasickou prázdninovou "výplňovku" okurkové sezóny uprostřed léta, kdy po cca 6 týdnech jsou informace neaktuální. Mezitím se pan Dušan Červeňák vrátil z

2 týdenního pobytu v Kosmonosích a je více než 4 týdny doma s nově nastavenými medikamenty, které pravidelně užívá. Za tyto poslední týdny se nestal žádný incident alespoň policie nemá nic registrované. Osobně mě celá situace trápí. Zvláště pro pocit bezmocnosti (v nastaveném legislativním prostředí a kultuře v jaké žijeme, skutečně nemám jako starosta možnost nosit u pasu kolt a pouta ani někomu nařizovat ústavní ochrannou léčbu). O tu požádala policie prostřednictvím státního zastupitelství a okresní soud ji už stihl zamítnout. Ptám se stejně jako občané jak je to možné. Obětí hrubého slovního výpadu byl i můj synovec, takže mi celá věc není lhostejná ani v osobní rovině. Provedl jsem tedy po domluvě s policií osobní návštěvu u pana Červeňáka doma s cílem samozřejmě důrazného apelu (ne-

chci si dělat velké iluze o jeho dopadu) a především osobně poznat. Vedli jsme spolu cca 30 minutový rozhovor. Můj osobní dojem je takový, že pan Červeňák je skutečně nemocný. Nicméně v rámci rozhovoru je schopen (neříkám že úplně ochoten) si připustit a uvědomit, že to, co provedl, není v pořádku. Vysvětloval jsme mu, že i kdyby byl rok bez incidentu tak si tu historii povleče sebou dál. A že se rozhodně dočká i skutečných nadávek (nejen těch iluzorních). To nejdůležitější aby aktuální (kontrolovaný) stav vydržel, je potřeba nereagovat na podněty kolem, které si negativně vztahuje na sebe. Domluvili jsme se na další „revizní“ návštěvě za cca týden. V rámci aktuálního stavu toho skutečně nemohu udělat více.

Lubor Jenček, starosta

VITRÁŽE V OKNECH ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA

V minulém čísle ZŠS jsme o probíhajícím zateplení a výměně oken zdravotního střediska zapomněli zmínit jednu záležitost, kterou jsou původní vitráže okna v zasedací místnosti budovy a na schodišti. Jednalo se o původní více jak 100 let staré vitráže, které byly součástí původní secesní podoby domu. Před samotnou výměnou oken jsme diskutovali o tom, co s nimi. Bohužel, nešlo je prostě vyjmout ze stávajícího rámu a vsadit do nového, který nutně musí mít

kvůli použití izolačního dvojskla jiné rozměry. Vitráž by se do něj nevešla a navíc vyjmutí barevných sklíček v olověných rámečcích je odborná práce už kvůli jejich technickému stavu a stáří. (Běžná firma, která vyrábí a montuje okna, toto nedokáže). Proto jsme celou záležitost konzultovali s odborníkem, restaurátorem vitráží panem Roskovcem ze Železného Brodu. Na základě této konzultace se vedení města rozhodlo, že původní vitrážová okna budou sejmuta, pečlivě

zabalena a uskladněna, a že jejich restaurování a následné navrácení do budovy zdravotního střediska bude otázkou času a peněz. Nabízí se možnost jejich umístění do nových jednoduchých rámu, které by byly zevnitř předsazeny ke stávajícím oknům, ale neměly by již funkci okna, případně by zrestaurované a upravené vitráže mohly zdobit stěny zasedací místnosti či schodiště.

Jan Janatka, místostarosta

SBOR BENDL-STOJMÍR KONCERTOVAL NA FESTIVALU PĚVECKÝCH SBORŮ V DOBROVICI

Smíšený pěvecký sbor Dobrovan z Dobrovic, se kterým náš sbor v minulých letech několikrát spolupracoval, oslavil letos 150. let od svého založení. K tomuto významnému výročí se v Dobrovických muzeích konala výstava a byla vydána publikace o historii sboru. Nám se dostalo té cti se těchto oslav zúčastnit.

Sobotní odpoledne 20. června 2015 se neslo v duchu příprav na večerní koncert, který se konal od 18,00 hodin v Městském divadle v Dobrovici. Atmosféra koncertu byla velkolepá. Koncert zahajoval svým osobitým repertoárem sbor Boleslav z Mladé Boleslavi, dále se představil sbor

Hlahol z Nymburka, který tentokrát zpíval pouze v ženském složení. Náš sbor vystoupil s velmi líbivým programem a závěrečná „Paní nadlesní“ s oděvním doplňkem našich pánů tenorů a basů (myslivecké kloboučky) publikum nejen rozesmálo, ale dostalo se nám i velkého potlesku. Jubilantům, sboru Dobrovan patřil závěr koncertu a při společné skladbě od R. Rodgerse „Nikdy nejdeš sám“ se na pódiu dobrovického divadla sešlo bezmála stopadesát zpěváků a zpěvaček. Byl to velký zážitek a krásný závěr naší letní pěvecké sezóny.

Pavína Těšínská, sbormistryně

FILMOVÝ VESEC ANEB JAK TO VŠECHNO ZAČALO

Letošní turistické noviny se zaměřily na filmové výlety. Při té příležitosti není možné vynechat Vesec u Sobotky, nenajde se snad nikdo, kdo by neznal pohádku „S čerty nejsou žerty“, dětský muzikál „Přijela k nám pout“ nebo klasiku „Jak dostat tatínka do polepšovny“ či „Jára Cimrman ležící, spící“.

Jak to všechno začalo? Na to nám dala odpověď letošní Šrámkova Sobotka, která nám nepřiblížila jenom kouzlo literárního řemesla, ale také jsme zhlédli několik filmových představení. Měli jsme možnost vidět i filmovou adaptaci dramatu Fráni Šrámka „Léto“. Na tom není nic zvláštního, ostatně festival nese jméno autora vý-

še zmiňované divadelní hry. Kdo by ještě netušil, tak tomu prozradím, že to bylo ono Šrámkovo Léto, které odstartovalo filmovou historii Vesce u Sobotky. Byl to vůbec první film, který se natáčel v roce 1948 ve Vesci. A nejen tam, mnoho záběrů je i z okolí. Film měl výborné obsazení – Karel Höger, Jiřina Štěpničková, František Smolík, Růžena Nasková a mnoho dalších. Natáčelo se v č. 15, kam přijel pan redaktor se svojí krásnou, záletnou ženou Valčou na letní dovolenou, na návsi, pod mostem u soboteckého koupaliště, poznali jsme i pohledy do luk a polí. Ráda jsem film zhlédla na velkém plátně, znám ho z televizních

repríz, ale není to to pravé a nedávají ho tak často jako ty ostatní později natočené. Jen málo z návštěvníků Vesce si na snímek vzpomene. Ve zmiňovaném roce 1948 se ve Vesci ještě natočil film „Vzbouření na vsi“, ten už je turistům známější, i když také není často prezentován.

Tolik k natáčení prvního filmu ve Vesci, který nastartoval filmovou historii obce. Určitě si zaslouží pozornost těch, kteří se ve vsi zastaví, stejně jako všechny ostatní.

Na natáčení zavzpomínala Marie Šimůnková, kronikářka Vesce u Sobotky

ROK 1945 VE VESECKÉ KRONICE

V minulých číslech Zpravodaje jsou zaznamenány vzpomínky na osvobození a konec 2. světové války, jak jsou zapsány v sobotecké kronice. I pan Josef Taneček tyto významné události do vesecké kroniky zanesl.

Dne 5. května v poledne rádio hlásí: Voláme československé vojáky a četníky do českého rozhlasu. Střílí se zde. Ihned jsme věděli, že je v Praze převrat a povstání proti Němcům. Odpoledne ode Lhotky k Sobotce jeli Němci a na všechny strany stříleli. Jedna kulička zabloudila až k nám do Vesce, kde v č. 3 urazila vršek břízy a za chlívem spadla na pěšinu, kde ji paní Macounová, která tam trhala kopřivy, zrovna našla. Potom bylo několik dní velice rušných. V kosteckých lesích jsme dělali záseky. Káceli jsme stromy přes silnici, ale tak, aby strom ještě při pařezu držel. Proto jsme tu žádný průchod německého vojska neměli. Za to přes Sobotku a Horní Bousov přejelo mnoho německého vojska. Naši partyzáni jim ztěžovali průchod. Za Horním Bousovem to však s partyzány špatně dopadlo. Asi 12 jich tam padlo,

mezi nimi také z naší vesnice Jaroslav Pelc, to se stalo 7. května a 10. května dopoledne měl pohřeb na soboteckém hřbitově. Dne 8. května jsme musili záseky v kosteckých lesích odstranit, aby ruské vojsko mohlo volně projet. Dne 9. května po poledni projela první auta s ruskými vojáky kolem naší vesnice a byli srdečně občany zdraveny. V Sobotce přenocovali a pak pokračovali ku Praze. Ihned byl ustanoven revoluční národní výbor, který prozatím vedl správu obce. Ve výboru byli: Taneček Ladislav – předseda, Pařík Alois – místopředseda, Macoun Josef č. 9, Pelc Václav, Havlík František č. 10, Ječný František č. 11, Macoun Josef č. 21, Paulů Josef a Šimůnek Jan. Asi do čtrnácti dnů byl ustanoven Místní národní výbor. Byl zvolen z bývalého obecního zastupitelstva, ale předsedou se stal Ječný František č. 11. Chtěli jsme sice dřívějšího starostu p. Macouna č. 9, ale předseda Černý ze Sobotky, který této schůzi byl přítomen, to nedovolil, že prý pan Macoun byl zvolen za stranu Republikánů. Místní národní výbor byl následující: předseda Ječný

František, členové Pařík Alois, Macoun Josef č. 9, Bernard František, Brixí Jaroslav č. 7, Taneček Josef č. 8, Taneček Ladislav, Svoboda František č. 17 a Macoun Josef č. 21. Za Jednotný svaz českých zemědělců zvolen Hanoušek Oldřich.

Od 1. listopadu byla výměna peněz protektorátních za československé. Každá osoba dostala k výměně 500,-Kč. Ostatní protektorátní i předválečné vklady byly prohlášeny za vázané, tj. dále se neúročily a nemohlo se s nimi disponovat, tzn. vybírat jen se svolením Národní banky. Toho roku úroda byla dobrá a kontingent byl splněn na 100%.

To byl pohled na události roku 1945 z pera veseckého kronikáře a je zajímavé porovnat jeho záznamy s tím, co se psalo v kronikách okolních obcí.

*Veseckou kronikou s Vámi zalistovala
Marie Šimůnková*

SOBOTEČTÍ SLAVÍCI

Prvně jsem to použil kdysi v rozhlasu. Přišel mi na mysl samovolně a od té doby název používám často. Od Humprechtu k Jizeře! Tak říkám území, v němž se schází s králem pěvců slavíkem. Geometricky lze prostor vymezit jako trojúhelník s vrcholy Sobotkou na východě, Mnichovým Hradištěm a Mladou Boleslaví na západě. Boční ramena udává vystupující Český ráj na severu a Chloumecký hřbet naproti. Oblast, čítající 200 kilometrů čtverečních.

Území je zajímavé krom jiného tím, že tudy prochází klimatické rozhraní, oddělující sušší a teplejší Polabí od vlhkého a chladného podhůří Jizerských hor. A slavík obecný na to svým rozšířením reaguje. Z Polabí se mu dál příliš nechce.

V minulém století jsem si přál najít slavíky i za hranicí Středočeského

Slavík od koupaliště, foto: P. Kverek

kraje ve Východočeském – nově Královéhradeckém kraji. Povedlo se to teprve, když jsem před lety zavítal do Trní. A slavíci se tam vrací hnízdit dodnes. Před pár dny jsem to znovu ověřil. Chtěl jsem se však tomu Humprechtu z názvu přiblížit víc než jenom k Trní a roky tak hledal krále pěvců přímo u zámečku. Dokonce i tenkrát, když jsem prováděl okolním lesoparkem zájemce z řad účastníků Šrámkovy Sobotky. Nejistil jsem však nic. I přesto se mi už hodně dlouho zamlouval pás křovin před městským koupalištěm, na který je z ochozu zámku vidět. Říkal jsem si při tom shlížení dolů, že jestli slavíci jen trochu někdy sleví a krůček udělají, bude to právě tam.

S nahrávkou slavícih dialektů jsem v den pálení čarodějnic letošního

jara znovu zastavil na parkovišti před koupalištěm a sympatický pruh zeleně otestoval. Tentokrát však zlověstné ticho vydrželo jenom pár vteřin, než se z vrby pod topolem ozvala odpověď. Prvního soboteckého slavíka! Chytil jsem ho, okroužkoval a vyfotil, proměřil a zase pustil. Neletěl daleko a hned jak dosáhl stružky s vrbinou, rozezpíval se. To oni dělají, neznamená to však ještě, že kde slavík v máji koncertuje, tam také hnízdí. Zvláště na rozvolněné hranici svého rozšíření.

Do místa jsem spěchal hned po návratu ze zahraniční slavíci cesty a byl jsem nedočkavý. Slyšel jsem hlasy mláďat a zaškrtl úspěch v hnízdění. Když jsem pak přijel v červnu, bylo už pozdě. Slavíci rodina se rozpadla a mladí se jistě už toulali krajem, aby jej vložili do paměti pro snazší návrat.

Přesto jsem v místě odchytil slavíka ještě jiného, v hnízdění zřejmě neúspěšného, i na něj mi kroužek zbyl. To abych se v nich dokázal vyznat, pokud se některý na jaře vrátí.

Dokázal bych na druhém konci území za Jizerou dojít výzkumem dál a i tamní slavíky si přibrat, nemíním však už nijak výrazně zvětšovat zájmové území. O Sobotecko na konci opačném ho ale rozšířím rád. A současně si myslím, že když už se Sobotka může slavíky přizdobit, že by nebylo od věci ukotvit je v regionu příhodnou expozicí. Umožnit zájemcům obdivovat ptačí raritu nejen pár týdnů naživo v křoví, ale nabídnout po celý rok, tedy i v čase, kdy mistr přebývá domovu vzdálen v Africe.

Pavel Kverek

GOLF PRO KAŽDÉHO

Sotva 8 kilometrů na severozápad od Sobotky, na dohled od Komárovského rybníka, se nachází jedna z dosud nepříliš známých atrakcí Českého ráje – golfové hřiště Ráj-Srbsko. Kdo by si však představoval honosné sportoviště úzkostlivě obehnané vysokým plotem se zvýšeným výskytem zbohatlíků prohánějících se krajinou v elektrovozících, ten nemůže být víc vzdálen pravdě. Tohle hřiště je jako sám Český ráj, malebné, trochu divoké a přístupné všem. K jeho největším přednostem patří nepochybně cena a vstřícnost k návštěvníkům. Vyzkoušet si zde tento pro někoho možná nedostupný sport může prakticky kdokoli, a to bez toho, aby byl nějak omezován kvalitou nabízených služeb nebo svými schopnostmi a pokročilostí. Členství v klubu i jednotlivé ceny patří k nejnižším v celé České republice. Kromě toho je v Srbském areálu možno vyzkoušet celou řadu dalších sportů včetně tenisu, minigolfu, ping pongu, plavání, kulečnicku a dalších. Ale zpět ke golfu. Místní hřiště je znorované a umožňuje vážným zájemcům o tento sport získat tzv. zelené karty, která nezbytnou podmínkou ke vstupu na většinu dalších hřišť. Začátečníci i pokročilí nepochybně ocení

možnost tréninku pod dohledem zkušených trenérů. V poslední době je mimořádná pozornost věnována dětem, které se zde učí tajům tohoto krásného sportu, umožňujícího pohyb na čerstvém vzduchu, a zlepšují si zde

Jako většina golfových hřišť u nás, je i „devítijamka“ v Srbsku velmi mladá. Svým charakterem a umístěním je typickým přírodním hřištěm, respektujícím unikátní krajinu, do které je zasazeno. Po několika letech in-

schopnost soustředění. Kdo ví, jestli právě zde nevyroste další Tiger Woods?

tenzivní práce a sžívání s okolím začíná dostávat svoji finální profesionální

podobu. V plánu je i rozšíření o další tři jamky. I nadále však hodlá být golfovým hřištěm rodinného typu, kde lze strávit příjemné odpoledne a vyčistit si hlavu, aniž byste kvůli tomu mu-

seli investovat o mnoho víc než za lístek na film v multikině a kupovat si nákladné vybavení. Golf zde lze hrát jak závodně a účastnit se pravidelných víkendových turnajů o ceny, nebo ho

třeba pojmout jako zpestření cyklovýletů po Sobotecku.

Více informací najdete na webu golfceskyraj.cz.

Martin Burda

SLOUPEK ŠÉFREDAKTORKY

Léto se přehouplo do druhé poloviny, máme za sebou tropická vedra a také Šrámkovu Sobotku. Nebudu se příliš rozepisovat o tomto festivalovém týdnu, který je pro Sobotku velice významný s hlediska kulturních prožitků, ale i pro sobotecké obchody a hotely, které s jistotou znamenaly zvýšenou tržbu. V sobotu 4. 7. začali účastníci přijíždět a například v pekařství byly vymetené regály. Myslím, že tato nepříjemnost je vlastně pro příště kladná. O samotném průběhu festivalu se dočtete v tomto čísle Zpravodaje od různých pisatelů, jejich postřehy, názory apod. Ode mne by to byl vlastně takový střet zájmu, když se festival velice povedl, ale byla jsem požádána o rozhovor na toto téma časopisem *Od Ještěda k Troskám*, který v Sobotce je běžně v prodeji, Sobotkou se zabývá a příslušné číslo vyjde v září. Jen mi dovoluňte poděkovat všem, kteří mi pomohli s realizací a zajištěním zázemí a stravy pro účastníky, kterých bylo jen z řad studentů 130 a poděkovat návštěvníkům a hlavně Sklopísku Střeleč za finanční podporu našeho jedinečného soboteckého festivalu.

Ten, kdo se zúčastnil zahájení festivalu, ten už ví, že Sobotka získala triptych grafik Šrámka, Šolce a Špály

od výtvarníka-grafika Petra Minky s průvodním slovem Karola Bílka. Právě na zahájení festivalu se konal křest tohoto vzácného díla, za přítomnosti mistra grafika Minky, místostarosty Jana Janatky, bývalého starosty Stanislava Tláška, historika Karola Bílka, ještě nedávného ředitele Boleslavského divadla a režiséra Josefa Kettnera. Celý soubor grafik je k zakoupení v Kulturním středisku v Sobotce.

K propagaci a ke zviditelnění našeho města, památek, zámku a nejbližšího okolí jsme se dohodli s televizním pořadem „Cyklotoulky“ a věřím, že mnozí z Vás a nejen cyklisté tento pořad znáte a možná už Vás i inspiroval k výletu za památkou nebo přírodním divem či třeba jen k návštěvě hezkého kraje. Právě na závěr 59. ročníku Šrámkovy Sobotky se mi povedlo televizní štáb přivést do Sobotky, kde se konal na náměstí tradiční „Třešňový jarmark“, v divadle probíhalo představení dětské dílny pod vedením Lady Blažejové, na zahradě Šrámkova domu členové přípravného výboru diskutovali se studenty o zdárném průběhu festivalu a o jejich případných připomínkách. Pořád je co zlepšovat! Natáčecí štáb byl nadšen, jak takové malé městečko Sobotka žije! A to jsme

měli ještě v rukávě „trumfy“, naši Soboteckou chloubu zámek Humprecht, Šolcův statek a při průjezdu Plakánkem mi dal moderátor za pravdu, že toto je kraj opravdu nevidaný. Jsem velice hrdá, že žiji zrovna tady. A pokud budete mít chuť shlédnout *Cyklotoulky* z našeho města, dočkáme se na začátku září na ČT 1.

Ještě bych Vám, čtenářům Zpravodaje, ráda nabídla jedno zlepšení či zkvalitnění služeb v Městské knihovně F. Šrámka v Sobotce, vlastně dvě zlepšení. A to za prve, občerstvení v podobě kávy z kávovaru a tím příjemně posezení v knihovně nad knihou nebo časopisem, či jen tak při výběru knih a nebo čekání na autobus. Ale vlastně k tomu druhému zkvalitnění služeb, což je možnost připojení se na „WiFi“ síť v knihovně i v informačním centru se hodí ta již zmíněná káva.

Budeme velice potěšeni, pokud budete od nás odcházet spokojeni, ale budeme ještě raději, pokud se k nám budete rádi vracet.

Přeji Vám hezký zbytek léta, šťastný návrat z prázdnin a dovolených.

Pavčina Havlová

OHLÉDNUTÍ ZA JEDNÍM DNEM

Na letošní Šrámkovu Sobotku jsem se dostal shodou různých okolností jen na jeden den – ve čtvrtek 9. července. Přivstal jsem si, abych dojel na přednášku o pojmu autorství ve středověku. Samozřejmě vím, že se autor patrně první Alexandreidy Gual-

ter Castellionský nesoudil o autorství s autory Alexandreidy německé či české, že se dodnes, sedm set let od vzniku tzv. Dalimilovy kroniky, jejího autora nepodařilo „odhalit“, že byl tak skromný, že se pod dílo „nepodepsal“. Námět přednášky mě zajímal, ale žel,

přednášející se nedostavil. Od náhradní přednášky nelze mnoho očekávat, tvůrce několika antologií a výborů se s námi podělil o svůj přístup k výběru ukázek a k jejich řazení, sdělil, v čem se snažil být jiný než předchůdci. Co takové více mohl říkat...

Nechal jsem si dodat SPLAV! o tomto dni (č. 6), četl si a srovnával. Nevím, do jaké míry jsou čtenáři Zpravodaje také čtenáři periodika, které vychází denně ve festivalovém týdnu. Srovnával jsem své dojmy a poznatky s texty Splavu. V závěru textu Evy Markové o přednášce, nazvaném *Kniha by měla růst s dítětem*, si autorka stěžuje, že na ni nepřišly „sobotecké učitelky“. Nemohu to potvrdit ani vyvrátit, nekontroloval jsem účast. Paní Marková ji zřejmě kontrolovala a usoudila, „že si po ránu chtěly přispat“. Co je komu po tom, zda kterákoliv „sobotecká učitelka“ nepřišla na cokoliiv kdykoliv, navíc o prázdninách. Ale autorka se zřejmě vyjádřila nepřesně, měla asi na mysli učitelky – účastnice Šrámkovy Sobotky. Mnohé tam ovšem byly, vedle mne seděly dvě pedagožky vysokoškolské.

Odpoledne jsem byl přítomen vernisáži výstavy grafiky Adolfa Borna. Jediné, co si referent Splavu Tomáš Chaloupecký ze zasvěceného úvodního slova dr. Blanky Stehlíkové zapamatoval, bylo označení Adolfa Borna jako „nejznámějšího českého výtvarného umělce“. Že patří mezi nejznámější, to lze exaktně potvrdit, ale zda je „úplně nejznámější“, to jistě ne. Neřekl bych však, že by v tom byl hlavní a jediný fakt jejího projevu. Výběr toho, co lze prezentovat v nevelké výstavní světnici, je věcí toho, kdo výstavu uspořádal, jeho možností, případně ochoty autora k zápůjčkám. To, že tam byly věci méně známé, a ne např. Mach a Šebestová, hodnotím spíše jako klad než jako chybu.

Do textu, nazvaného poněkud záhadně *Bornův syndrom*, zařadil autor i poznámku o setkání s ruskou bohemistkou Budagovovou. Bylo to přátelské setkání „navíc“, bylo naprosto nepovinné. Kdo s ní chtěl strávit chvíli, přišel. Student bohemistiky se tu prý nic nedověděl; snad alespoň to,

že se bohemistika studuje v Rusku i jinde ve světě. My, kdo známe Ludmilu Budagovovou už několik desetiletí, jsme ji rádi uvítali a zjistili, že se stále zajímá o odborné dění a pracuje. Její přednáška o pražském mezinárodním kongresu bohemistiky byla zajímavá.

Stejně jako mnozí v Sobotce jsem se těšil na večerní program, na koncert pro Mistra Jana, který připravil Alfred Strejček se Štěpánem Rakem. V 6. čísle Splavu jim bylo věnováno nejvíce místa, dokonce v pěti různých „žánrech“. Nevím, byl-li na Šrámkovu Sobotku nabídnut i jiný husovský program. Šestisté výročí smrti jednoho z největších Čechů by jistě mohlo být připomenuto i jinak. Výběr dvojice Strejček – Rak pro Šrámkovu Sobotku byl nanejvýše vhodný. To ovšem autoři textů ve Splavu zásadně neakceptovali. Nevím, jaké averze u nich jsou a z čeho pramení. Nějaké výhrady bych chápal. Očekával jsem, že bude Alfred Strejček více citovat z Husa, očekával jsem přednes partií z jeho dopisů z Kostnice. Nebylo příliš šťastné, že prezentoval místo toho své názory na Husa a husitství. Nevhodně působila např. poznámka o tom, že do zpěvníku z dvacátých let nebylo zařazeno všech 22 slok Husovy písně. Vždyť u státní hymny také zpíváme jen jednu sloku, ačkoliv Tyl napsal dvě; a třeba u Gaudemus igitur zpíváme obvykle sloky dvě, třetí – *Vivat et res publica et qui illam regit* – už léta raději vynecháváme. A další řádku slok nezná skoro nikdo. Má představa, s níž jsem na pořad šel, byla poněkud jiná, ale to bývá i u výborů básní či výběru obrazů na výstavu, jak jsem naznačil výše. To ovšem neubírá nic na tradiční kvalitě Strejčkova přednesu. Posazení jeho hlasu, ale zejména precizní výslovnost je přednost, která chybí mnohým profesionálním hercům.

To, co jsem si o pořadu přečetl ve Splavu, ve mně vzbudilo dojem,

že si „Splaváci“ nepřáli účast této dvojice v programu Šrámkovy Sobotky a snad ani připomenutí Jana Husa. – Jedna chyba tisková (vypadlé S, Střeleč) dala námět k textu nejjobsáhlejšímu (Mistr Jan a skalní města), v němž jsme byli poučeni o větrání pískovců. Mistr Jan přišel zkrátka. Námětu se držel Zdeněk Ježek. Ale proč pořad „na nečisto“ – tedy „bez konceptu“? Nebo snad chtěl autor naznačit, že byl bez koncepce? Inu – agonie nebo begonie, konzultace či inzultace, vsjo rovno.

Naprosto nepochopen byl „přídavek“. Strejček přednesl Šrámkovu báseň *Uprostřed cesty*: „Ne, nenatrháš s nebe hvězd. / A přece věř, že natrháš. / V boj marný když se nevrháš, / tu za dnů vážneš v jílu cest...“ To je báseň vskutku filozofická. Domyšlena se k pořadu o Husovi velmi hodí. Ke konci už Hus jistě věděl, že jeho boj je marný, že ho nemůže vyhrát. Rozhodl se „neuváznout v jílu cest“, jeho oheň „nečadil“, ale plál. Čtrnáct Šrámkových veršů zaznělo v závěru večera, veršů z jeho nejvýznamnějších, upřímně přijato většinou přítomných. Proč tyto verše „novinářům“ vadily, to nechápu. Že by snad proto, že je napsal Fráňa Šrámek? Velký potlesk i pak ve stoje byl asi také díkem oběma účinkujícím za všechno, co kdy pro nás připravili. Za jejich dávného Komenského i méně dávného Máchu a za vše další.

Dnes media dovedou zintenzivňovanou „soustředěnou palbou“ odrovnat i sebečestnějšího člověka. Že by se tu „Splaváci“ trénovali pro další život? – I když vlastně nevím, čím se jednotliví členové redakce zabývají ve zbývajících 51 týdnech roku...

Na závěr: Čtvrtek 9. července v Sobotce byl dobrý, přínosný den. Předpokládám, že nejen pro mne.

NOC KOSTELŮ 2015 V KOSTELE SV. JILJÍ V MARKVARTICÍCH

Není jisté, že jste již slyšeli o Noci kostelů, ale alespoň u většiny z vás se dá předpokládat, že to tak je. Proto si dovolím malé přiblížení. V širším pohledu se jedná o již tradiční akci, koná se od roku 2005. Nápad otevřít církevní památky veřejnosti vznikl v Rakousku a postupně se rozšířil i na území sousedních států, také do České republiky. Tato akce byla nejprve podpořena farnostmi v Praze a velkých městech. Postupem času se rozšířila do ostatních míst. V roce 2015 proběhla Noc kostelů i v naší obci.

V úvodu setkání jsme byli překvapeni a moc potěšeni návštěvou pana faráře P. Augustina Števicí, který nás všechny srdečně pozdravil, přečetl nám úryvek o posvátném prostoru kostela obecně a popřál hodně sil do dalšího snažení. Potom následovalo vyprávění pana Brabce, organizátora celého večera. Přiblížil těm, kteří tu byli poprvé, velmi stručně stavbu kostela, historické souvislosti vzniku památky a propojení s prostým venkovským prostředím.

Smysl celé akce spočívá v tom zpřístupnit a přiblížit tyto stavby široké veřejnosti, prostě všem, kteří mají zájem vidět něco, co běžně k vidění není. Vždyť právě z tohoto důvodu jsme měli možnost prohlédnout si sakristii, místo běžně nepřístupné a určené jen pro pana faráře, kde se připravuje před konaným církevním obřadem. Vidět varhany a stát hned vedle, když se na ně hraje nebo jen se obohatit pohledem z kůru do hlavní lodi a prohlédnout si sochařskou výzdobu pěkně z výšky. To jsou nevšední zážitky. Vystoupat po dřevěném točitém schodišti do kostelní věže, kde bývaly zavěšené zvony po dlouhá staletí. Podle dochovaných historických pramenů byly naše zvony dvakrát zrekvírovány pro válečné účely v obou světových válkách. Po I. světové válce byly zvony pořízeny a navraceny na původní místo jen díky štědrosti místních obyvatel a jimi uspořádané finanční sbírce. Od 2. světové války zůstala naše obec už

douhá desetiletí bez jejich vyzvánění. Doufáme, že tomu tak nebude navždy, ale na druhou stranu si nejsme jistí, zda by se odhodlání obnovit zvony mohlo v naší době setkat s pochopením a mohli bychom pomýšlet na jejich obnovu prostřednictvím finanční sbírky mezi občany. Ale bylo by to jistě krásné a romantické slyšet je znovu a řídit se podle jejich vyzvánění každý den. Otevřena byla i zrekonstruovaná kostnice, v níž bylo mnoha zájemcům podáno vysvětlení o tom, jak byla tato budova stavebně rekonstruována v letech 2012 – 2014 a jak jsme ji potom uvnitř upravili, aby sloužila svému prvotnímu účelu. Toto pietní místo působilo v noční atmosféře obzvláště tajemně a jedinečně. A i hudební vystoupení jsme měli, neplánované, ale o to srdečnější. Šárka Egrtová zahrála na kytaru a také zazpívala s maminkou několik písniček. Pan Bradna hrál během večera improvizovaně na varhany.

A co měl vlastně tento večer za hlavní úkol? Pro nás, kteří o náš kostel již několik let pečujeme, se nedá hovořit o žádném úkolu. Snažili jsme se zpříjemnit večerní atmosféru přátel-

ským povídáním s těmi, kteří k nám vážili cestu a přijeli i ze vzdálenějších míst. Odhadujeme, že poměr přespolních a místních byl vyrovnaný a najít vysvětlení, proč místních není víc, není jednoduché. Zklamaní nejsme, neboť tak to bývá i jinde. Naopak jsme přesvědčeni, že právě ti, kteří přijdou, jsou těmi, pro které má smysl takové akce pořádat a o obnovu historického areálu stále usilovat, ačkoliv z mnoha stran kolem nás slýcháme i jiné závěry. Těší nás moc návštěva maminek s malými předškolními dětmi, bude to pro děti jistě zážitek na dlouho a možná na celý život, být v kostele v noci jen při světle několika svíček. Obdivovali jsme je, jak pozorně a tiše sledovaly všechna povídání, užívaly si to.

Rádi bychom napomohli překonat ostych, který můžete mít, když máte jít do kostela. Příště na obavy a předsudky zapomeňte a přijďte. Uvidíte, že do náboženských a církevních obřadů mají připravená setkání daleko. Závěrem bych chtěla poznamenat, že ti, kteří otevřeli téma církevních restitucí a opakovaně a nešetrně se k němu vrací, nekonají dobrou službu právě takovým stavbám, jako je stavba kostela sv. Jiljí v naší obci a snažím o jejich postupnou záchranu také ne. Názor většiny se dá lehce ovlivnit a populističsky využít. Hlubavější se ovlivnit jednoduše nedají a návštěvou na Noci kostelů nás přesvědčili, že naši snaze rozumějí a podporují ji. Uvědomujeme si, stále sice jen v menšině, že je od nás jen kousek něco architektonicky a historicky mimořádně cenného a že stojí za námahu taková místa opatrovat. Doufáme, že postupem času budeme ve větším počtu, zcela přirozeně a bez obav považovat za naši povinnost ochraňovat to, co před námi vytvořili místní lidé a také jistě s mnoha životními nesnázemi. Pozornost veřejnosti si nezaslouží jen turisticky známé cíle, hrady a zámky, památkové rezervace.

*Romana Tomášů,
knihovna Markvartice*

SRAZ RODU RULCŮ ZE SOBOTKY

Dne 27. 6. 2015 Jiří Rulc, Hana Rulcová a Zdeněk Dolák uspořádali sraz rodu Rulců u příležitosti 129. výročí založení rodu Jana Rulce (nar. 1856) a Marie Rulcové rozené Šustrové (nar. 1864) a současného 159. výročí narození zakladatele našeho rodu. Jde o historicky 3. setkání rodu Rulců čp. 270 Na Benešově (dnes Na Zadní cestě).

Janu a Marii Rulcovým se v domě čp. 270 narodilo 11 dětí. Z toho 9 dětí mělo rodiny, které jsou dnes rozesety po celé republice a 2 děti zemřely již v dětství.

Sraz se nám velice vydařil a jsme rádi, že jsme se opět po dlouhé době sešli. Zástupci jednotlivých větví nám pověděli, jak se jejich větev rozrostla, jak se jim daří, kde žijí a kolik mají dětí, vnoučat a pravnoučat. Renata Kolářová z rodu Dolákových upekla dort ve tvaru větrného mlýnu i s perutěmi, jako vzpomínku na Marii Rulcovou roz. Šustrovou, která pocházela z Větráku. Marie Mičková roz. Ortová z rodu Rulců vyrobila krásnou keramickou památní desku se soupisem 11 dětí narozených Janu a Marii Rulcovým. Deska bude umístěna v domě čp. 270, kde rodina žila. Každý zástupce z dané větve dostal rodokmen rodu Rulců přepsaný v elektronické podobě s vyprávěním o vzniku našeho rodu, které začíná již v době napoleonských válek tím, jak z Francie náš prapředek jako mušketýr přišel na hrad Kost. K tomu si odnesli na památku i knihu Sobotecko.

Příští rok to bude 130 let od založení našeho rodu, což je pro nás příležitost znovu se sejit, a doufáme, že to bude stejně příjemné setkání, jako to letošní.

Stručně k zakladatelům našeho rodu:
Jan Rulc (10. 9. 1856 - 25. 2. 1935) a Marie Rulcová roz. Šustrová (4. 12. 1864 - 15. 12. 1919)

Jejich děti:

Marie Rulcová provdaná Strnadová, později po ovdovění se znovu provdala za Václava Kolumpka.

František Rulc se oženil v Lounech s Marií Cihlářovou.

Josefa Rulcová se provdala za Františka Macouna, chvíli žila na Slovensku a od r. 1938 s rodinou žili v Sobotce.

Božena Rulcová se provdala za Josefa

Blebtu, kováře ve Staňkově Lhotě.

Anna Rulcová zemřela po narození.

Václav Rulc se oženil v Sobotce s Marií Maštálkovou z Hubojed.

Františka Rulcová se provdala za Františka Černého a žila ve Spyšové.

Jindřich Rulc se oženil s Marií Havlíkovou a zůstal na gruntu č. p. 270 hospodařit. Od r. 1946 jezdil s koňmi s funebrem.

Alžběta Rulcová se provdala za Josefa Maštálku a žila v Hubojedech.

Bohumil Rulc zemřel po narození.

Růžena Rulcová se provdala za Leopolda Doláka, po svatbě se odstěhovala na Sloveňsko, ale od r. 1943 žila s rodinou ve Veselé.

Připravila Hana Rulcová

CENA MĚSTA SOBOTKY JIŘÍMU ŽÁČKOVÍ

Jedním z programů 59. Šrámkovy Sobotky bylo poetické pásmo z textů básníka Jiřího Žáčka s názvem Nermaluj čerta na zeď. Pásmo sestavil Jiří Hlobil a zároveň v něm spolu se Studiem Šrámkova domu za přítomnosti autora účinkoval.

J. Žáček v tomto roce oslaví 70. narozeniny. Nabízela se tedy příležitost básníkovi za dlouholetou a přínosnou spolupráci v oblasti kultury poděkovat.

A představitelé našeho města této příležitosti využili a Jiřímu Žáčkovi udělili Cenu města Sobotky. Cenu básníkovi při programu na zahradě Šolcova statku předal místostarosta Sobotky Jan Janatka.

Přinášíme bližší zdůvodnění, proč bylo toto ocenění J. Žáčkovi uděleno.

ZATUKEJ SI NA ČELO,
ABY TI TO MYSLELO,

ABY BYLO POD HUMPRECHTEM
VE DNE V NOCI VESELO!

To je zdravice soboteckým dětem z konce 20. století. Původní pozdrav soboteckým dětem napsal Fráňa Šrámek. Žáčkova zdravice je z r. 1993, kdy se stal kmotrem dětského oddělení Městské knihovny.

Básník Žáček však přišel do Sobotky a zamiloval si ji mnohem dříve. Jezdil sem na Šrámkovu Sobotku od

r. 1975, pracovně jako člen delegace nakladatelství dětské knihy Albatros od r. 1977. Albatros zabezpečoval v programu jeden den. Přivázel několik spisovatelů, básníků i ilustrátorů na besedy. Besedy probíhaly na zahradě Šolcova statku a byly velmi navštěvované nejen pedagogy ze širokého okolí, ale chodili na ně mnozí sobotečtí občané a především děti ze zdejší školy. V delegaci Albatrosu byl vždy básník Jiří Žáček, který patřil a patří stále k těm nejlepším autorům české literatury. V r. 1989 zahajoval 33. ročník festivalu projevem Chvála mateřštiny, který pak vyšel knižně jako bibliofilie s poznámkou, že tato Chvála zazněla poprvé na Šrámkově Sobotce.

Jiří Žáček zajížděl do Sobotky i mimo festival. Besedoval s dětmi ve škole i v knihovně, tam nejčastěji.

Kmotrem knihovny se stal 28. října 1993, kdy u příležitosti prvního roku České republiky byla v Sobotce zasazena nová lípa a za účasti vzácných hostů slavnostně otevřeno dětské oddělení místní knihovny.

Jako kmotr pomáhal knihovně i s nadací, která byla založena na koupi rodného domu Fr. Šrámka do majetku města pro potřeby knihovny. J. Žáček uspořádal výbor veršů Fr. Šrámka Měsíc na náměstí pro Knihovničku Českého ráje.

Po revoluci 1989 započala nová éra v kultuře, vzdělávání a dalších oblastech společenského života. J. Žáček jako významný a oblíbený autor dětské poezie byl požádán o napsání Slabikáře. Knihu vydalo nakladatelství Alter ve Všeni u Turnova a ilustrovala ji oblíbená malířka Helena Zmatlíková.

Moderní slabikář vzbudil velký ohlas a J. Žáček pak psal jako spoluautor čítanky pro další ročníky základní školy. V Sobotce představil J. Žáček Slabikář v knihovně na besedě se začínajícími školáky.

V sobotecké knihovně oslavil básník také své 60. narozeniny.

Z obdivu k našemu městu se vyznal v tomto čtyřverší:

V RÁJI (I V ČESKÉM), TAM JE BLAZE,
AŽ PŘI VODĚ ČI PŘI VODCE.
CELÝ ROK CHŘADNU JAK STROM, V
PRAZE,
ROZKVÉTÁM V SOBOTCE.

M. Sekerová

s podklady L. Dědečkové a A. Pospíšilové

UCTĚNÍ PAMÁTKY 600. VÝROČÍ UPÁLENÍ MISTRA JANA HUSA

Letošní kulaté výročí mučednické smrti historicky významné osobnosti, reformátora církve i upravovatele českého jazyka, rektora Karlovy univerzity, charismatického řečníka v Betlémské kapli a národního hrdiny jsme si nejen v naší vlasti připomněli ve sváteční den v pondělí 6. července. Památka Mistra Jana Husa byla v červencových dnech uctěna na mnoha místech. Přímou v Sobotce to bylo na festivalu Šrámkova Sobotka ve čtvrtek 9. července. Tradičně hluboký a působivý byl pořad slova a hudby herce a recitátora Alfreda Strejčka a kytarového virtuóza Štěpána Raka. Jejich vystoupení ve spojitelně vzalo za srdce všechny přítomné posluchače. Milou a dojemnou tečkou za nezapomenutelným večerem byl nečekaný předávek, přednes básně Fráni Šrámka Uprostřed cesty. Pro nás posluchače, kteří se již několik desetiletí s panem Alfredem Strejčkem na festivalu setkáváme, to byl opravdový dárek.

Druhý pořad, který mohli so-

boteční i okolní příznivci historie navštívit, bylo scénické oratorium Mistr Jan Hus hudebního skladatele a zpěváka Richarda Pachmana. Společně se zpěvačkou Ditou Hořínkovou diváky okouzlili svým vystoupením na zámku Humprechtu v sobotní podvečer 25.

července. Osobnost Mistra Jana Husa připomíná návštěvníkům zámku i výstava ilustrací, která po celou sezónu zdobí schodiště. Autorem je sobotecký chalupář, výtvarník Lukáš Fibrich. Vtipné ilustrace zdobí knížku Kláry Smolíkové H.U.S. Hus úplně světovej. Výstava i knížka určitě stojí za pozornost a přečtení.

Také v Libošovicích si mohli občané připomenout, že právě zde, před budovou školy stojí od roku 1928 socha Mistra Jana Husa. Je vlastně jediná na Sobotecku. O vzniku a slavnostním odhalení pořídil řídící učitel a hlavní iniciátor postavení sochy Antonín Boch zápis do školní kroniky:

PAMĚTNÍ KNIHA ŠKOLY LIBOŠOVICKÉ
(vedena od roku 1867, výpis str. 256 – 257)
HUSŮV PAMÁTNÍK

V místním Sdružení volné myšlenky tlumočeno bylo přání vedení v Praze, aby obnovení svátku Husova v r. 1925 oslaveno bylo nějakou trvalejší památkou. Při jednání se Sokolem, sborem dobrovolných hasičů a s obecním zastupitelstvem zdejším bylo na návrh p. Oldřicha Černého usneseno, aby v upomínku 1. svátku Husova postaven byl důstojný památník. Při jednání o jeho umístění přišlo na návrh p. Oldřicha Černého v úvahu místo na přední školní zahradce. Místní školní rada ve své schůzi konané dala svolení,

aby na označeném místě byl památník postaven.

Dne 6. července 1925 konána byla před školní budovou slavnost položení základního kamene pro Husův památník.

Školní rok ukončen byl 27. června 1925. V tento den ve všech třídách bylo promluveno způsobem věku žactva přiměřeným o světlé památce Mistra Jana Husa.

Str. 279

Družstvo pro postavení pomníku M. J. Husa požádalo místní školní radu o svolení, aby terasa v po-

předí školních zahrádek mohla být upravena podle návrhu architekta p. Čeňka Musila v Jičíně. Místní školní rada ráda k tomu svolila a přispěla na úpravu terasy a oplocení 2 000,- Kč. Úprava tato stala se koncem školního roku a začátkem prázdnin. Pískovcové kvádry zdarma opracovali pánové: František Havlík, četař vrchní stavby dráhy, František Adam, kameník a Josef Ječný, rolník, všichni z Libošovic. Kvádry z Lažanských lomů zdarma přivozili rolníci Jan Ort a Oldřich Černý.

Dne 6. července 1928 byla slavnostně odhalena socha M. Jana Husa, jež na základě dřívějšího svolení

místní školní rady umístěna jest na přední školní zahrádce. Socha tato jest slušným dílem akademického sochaře p. Josefa Bílka z Hořic. Slavnosti odhalení pomníku, jež konána byla v rámci oslav 10. výročí trvání republiky za protektorátu okresní správní komise v Sobotce, zúčastnila se selská jízda okresu soboteckého, tělocvičné jednoty Sokol, hasičské sbory a četné občanstvo místní i okolní. Slavnostní řeč měl PhDr. p. Josef Čihula, zástupce ředitele reálky v Jičíně.

Zapsal řídící učitel a kronikář
Antonín Boch

ČTENÍ NA POKRAČOVÁNÍ DOPLŇUJÍCÍ ZÁPIS K ROKU 1945

Ke konci února procházeli Sobotkou také transporty ruských a anglických zajatců. O anglické bylo celkem dobře postaráno, měli s sebou i své lékaře a nebyli tolik hlídáni. Zato však ruští zajatci byli ve špatném stavu – vysláblí, nemocní, hladoví, zarostlí. Němečtí velitelé s nimi hrubě jednali, hůř než se zvířaty. Transport přicházel od Čalovic, ulicí Na Předměstí. A protože vždy se najdou dobří lidé, našli se i v Sobotce. Sobotečtí občané, ženy i muži, rozdávali, co mohli a co právě měli doma. Byly to naše maminky a babičky, které se nebály a chtěly aspoň trochu zmírnit hlad zajatců. Němečtí velitelé odháněli dárce, ale ti se nedali a jídlo rozdávali. Horší bylo to, že za to, že si zajatci jídlo vzali, Němci je tloukli. Některým zajatcům se podařilo za noci, když byli pozavíráni po stodolách, uprchnout. Ti se schovávali v lesích a dobří lidé jim pomáhali jak jídlem, tak i ošacením. Ze soboteckých občanů to byli například František Staška nejmladší, učitelka Růžena Podhorská, lékařka MUDr. Marie Kafková a MUDr. Alois Kafka, truhlář Jaroslav Sedmi-

dubský, rolník Jindřich Brixí, Josef Drázký obchodník, dělnice Františka Hořáková, notářský úředník Emil Těšínský, dentistka Zdenka Hortlíková a další.

MUDr. Marie Kafková k té době vzpomíná: „ V únoru bylo naše město vzrušeno transporty procházejících ruských zajatců, později anglických a též početnou skupinou Slováků z povstání. Organizovali se rychlé akce s přisunem potravin, které jsme za nimi dovezli ve směru pochodu zbědovaných lidí do míst, kde byli ve stodolách přes noc (Osek, Kněžmost a podobně). Jejich německé „posty“ jsme nejprve něčím obměkli (víno, cigarety), takže svolily k předání například léků a přitom zatím místní lidé zařídili odevzdání potravin do stodoly (například u Bočků v Oseku a v hostinci v Kněžmostě). Blíže jsme s nimi přicházeli do styku, když nás volali k nemocným ukrývaným uprchlým zajatcům v okolí Sobotky a u Dolního Bousova. Denní péči lékařskou vyžadoval zoufalý stav Vasila u Zumrů v Horním Bousově, který přes veškerou péči paní

Zumrové zemřel na tbc plic. Stejně zajatec, o kterého pečovali manželé Kolnerovi z Rašovce u Střehomí, kterého pozdě k nim přivedli dva kamarádi z Plakánku s pokročilým zánětem pobřišnice. Odmítl nemocnici, do které jsme ho chtěli propašovat, aby nevystavil ostatní nebezpečí prozrazení. Ten také zemřel. On i Vasil jsou pochováni ve společném hrobě u soboteckého hřbitova. Jinak se vedlo anglickým zajatcům. Jejich ukrývání bylo méně nebezpečné. Ti utekli z transportů proto, že se jim, ač dobře obutým a obléknutým, nechtělo dál a cítili, že u nás budou v dobrém a zdravém prostředí. Ti bydleli například u Rittrů v myslivně za Spyšovou nebo nad Střehomí ve skalní slují, odkud byli bráni do tepla do mlýna. K nám jsme je vozili s Josefem Šolcem v sobotu, u nás se vykoukali, najedli a vyspali a v neděli je zase vezl J. Šolc zpět. Z Plhova k nám vodila jedna paní své chráněnce, oblečené do šatstva po členech rodiny, bylo-li třeba vytrhnout zub nebo proříznout zhnisaný zánět prstu a podobně. 5. května volal nejen pražský

rozhlas o pomoc, ale brzy na to se éterem ozvala výzva k lékařům o pomoc vězňům v Terezíně v Malé pevnosti. 6. května MUDr. Kafka se zdravotními sestrami z poradny tbc M. Blažkovou a M. Fibigerovou, MUC. Josefem Ortem a Václavem Luksem, ale hlavně s léky z lékárny v Sobotce a Dolním Bousově vyjeli autem do Terezína a byli tam uvítáni jako první. Tam všichni pomocníci s MUDr. Kafkou ošetřili a vypravili vězně ze Sobotky, Sobotecka a Dolnobousovska a vrátili se 9. 5. stopem. Jejich auto bylo zasaženo při bombardování Mělníka. Tam jim při-

dělili náhradní vůz německé značky, asi prý po německém lékaři. Ale ten jim po chvilce jízdy zabavil ruský důstojník, který je považoval za německé občany a celkem slušně je z auta vyhodil. V Terezíně ošetřili a domů vypravili naši zdravotníci nejprve ty vězně, kteří byli od nás (Macoun, Hájek, Rybín, Podhorský). Vypravili je s vězni z Jičína autobusem, kterým pro ně přijeli občané z Jičína. Byli to většinou lidé, kteří byli rovněž členy naší ilegální odbojové organizace, ale unikli zatčení Gestapem, na rozdíl od našich terezínských vězňů, kteří prošli věznicí

v Kartouzích a peklem terezínské Malé pevnosti. Tam zemřeli vyčerpáním a na infekční onemocnění J. Flígr, J. Doškář z Dolního Bousova, S. Král ze Všebovska. Po návratu domů pak zemřeli A. Rybín a F. Macoun. Ti, kteří přežili, vrátili se hrozně zubožení.

*Zápis do městské kroniky provedla
Eugenie Půlpánová*

*Čerpáno ze St. okr. archivu Jičín,
fond MNV Sobotka*

KNIHOVNA

TÝDEN KNIHOVEN

Vzhledem k době vydání příštího čísla Zpravodaje si Vás dovoluji už nyní pozvat začátkem října na Týden knihoven, celostátní akci na podporu četby a knihoven.

Zde je prozatím alespoň malý výběr, o podrobnostech všech níže uvedených a dále připravených akcích budete včas informováni.

Co Vás tedy čeká během týdne od 5. do 11. října?

- Pro nejmenší – Dopoledne v knihovně s Večerníčkem
- Beseda s paní Evou Francovou, autorkou knihy Kuchařka ze Svatojánu
- Literární procházka po Sobotce
- Přednáška s prom. historikem Karolem Bílkem (jako první z dalšího chystaného cyklu přednášek o staré Sobotce)
- Projekce cestopisného filmu spojená s besedou

Během celého týdne pak můžete bez obav ze sankcí do knihovny přinést knihy, které již měly být dávno vráceny, bude vyhlášena čtenářská amnestie.

Všichni noví čtenáři budou registrováni na celý kalendářní rok bez úhrady daného čtenářského poplatku (toto se týká také prodloužení registrace stávajících čtenářů).

DO ANGLIE S KARLEM ČAPKEM

Díky spolupráci s Památníkem Karla Čapka bude v září v Galerii na schodech k vidění výstava barevných fotografií z Anglie, Walesu, Skotska a Irska, doplněná texty a ilustracemi Karla Čapka. Výstava dokládá úžasnou aktuálnost Čapkova díla Anglické listy, ukazuje přírodní i historické zají-

mavosti Velké Británie a Severního Irsku. My si tak připomeneme půlkulaté výročí Čapkova narození.

K výstavě bude k dispozici krátký dokument k životu a dílu Karla Čapka, který bude možné po předchozí domluvě promítnout jak žákům základní školy, tak veřejnosti.

V prostorách knihovny bude během září instalována také výstava k činnosti Literárního spolku DIV při jičínské knihovně. Bude zde prezentována jejich činnost s předvedením knih včetně ukázek a mnoha fotografiemi.

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Jako druhý svazek Bousovské regionální knihovničky vyšla publikace **Jaroslava Balatky Český kotel – květen 1945** (Město Dolní Bousov 2015, 188 s.). Podtitul *Krvavý květen 1945 na Dolnobousovsku a v Českém ráji* na-

značuje její obsah. Nutno dodat, že Český ráj pojímá hodně ze široka, zachycuje výběrově události od Novopacka po Nymburk, Mladou Boleslav a Mělník a podrobně se věnuje osudům esesácké estonské divize z Po-

baltí a osudům jejích pohlavárů. Bohužel nejsou zaznamenány a využity záznamy o událostech v Sobotce z městské kroniky či z článků ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky.

K. B.

V ZÁŘÍ SVĚTLUŠKY ZÁŘÍ

Světluška je dlouhodobý projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu, který pomáhá dětem a dospělým s těžkým zrakovým postižením.

Začátkem září se již tradičně rozletí Světlušky do všech koutů České republiky, aby rozzářily ulice českých a moravských měst. Letos budou Světlušky svítit i v naší knihovně. Po celý mě-

síc budete mít možnost koupit drobného dárkového předmětu přispět na speciální pomůcky pro nevidomé, na výcvik vodících psů, na osobní asistenty nevidících dětí. Světluška pomáhá lidem, kteří nevidí nebo vidí velice špatně, na jejich cestě k samostatnosti. Světluško, díky, že jsi.

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

F. Backman: Muž jménem Ove
G. Grass: Plechový bubínek
St. des Hortsová: Cartierova panterice
P. Šabach: Rothschildova flaška
M. Urban: Přišla z moře

Naučná literatura

J. Hnízdil: Zaříkávač nemocí
E. Khidayer: Arabský svět – jiná planeta?
P. Mayle: Tajnosti francouzského pekaře
V. Plecítý: Akvárium doma
P. Zídek: Hana Benešová

Beletrie pro mládež

P. Braunová: Ema a kouzelná kniha
M. Fučíková: Jakub a hvězdy
S. Gardnerová: Operace Králíček
J. R. R. Tolkien: Pan Blahoš
H. Webbová: Emily Pírková a začarované dveře

Naučná literatura pro mládež

R. M. Curto: Nauč se malovat prstem
Kolektiv autorů: Zvířata a jiné
R. Šofr, M. Vlach: Rande s fyzikou

K přečtení denního tisku či jen klidnému posezení v knihovně si Vám nově dovoluji nabídnout šálek kávy nebo čaje, záleží jen na Vaší chuti.

*Přeji pohodový zbytek léta s dobrou knihou.
Magdaléna Šrůtová*

KULTURNÍ TRADICE

V PRVNÍM LETOŠNÍM ČÍSLE ZPRAVODAJE ŠRÁMKOVY SOBOTKY

jsme mj. připomněli několik hereckých osobností, tvůrců rolí ve Šrámkových hrách v Národním divadle (Terezii Brzkovou, Zdeňku Baldovou, Boženu Půlpánovou, Janu Březinovou a Jaroslava Vojtu). Dnes bychom doplnili, že **Marie Hübnerová** (* 12. října 1865) hrála v Létě z r. 1915 slečnu Růženu, **Růžena Nasková** († 17. června 1960) v nastudování Léta jak v roce 1915, tak pak v roce 1926 Valču Peroutovou. **Jiří Dohnal** (nar. 12. srpna 1905) hrál v nastudování Měsíce nad řekou r. 1937 Villyho Roškota. **Danu Medřickou** (* 11. července 1920) pamatujeme z filmové verze Měsíce nad řekou jako nezapomenutelnou Slávku Hlubinovou. V nastudování v Národním divadle z roku 1976 hrála „svou maminku“ – paní Hlubinovou. **Martin Růžek** († 18. prosince 1995) hrál v témž nastudování Josefa Roškota. Protože se

mnohé Šrámkovy hry hrály také ve Vínohradském divadle, doplníme, že byl základní kámen k němu položen 28. září 1905.

S **Vladimírem Rázem** († 7. července 2000) jsme se při Šrámkově Sobotce setkali 5. července 1977, kdy tu v pořadu z Violy spolu s Bohunkou Dolejšovou a za klavírního doprovodu Jindry Kramperové přednesli Šrámkovy prózy. Strávili pak s námi krásný večer v Šolcově statku.

Z dalších výročí bychom neměli zapomenout, že se 28. července 1905 narodil spisovatel **Josef Knap** a 24. srpna 1885 **Václav Špála**. Jejich vztah k Sobotce a Šrámkovi je všeobecně známý. Dne 11. července 1995 zemřel prof. **František Buriánek**, autor mnoha prací o Šrámkovi a jeho díle. Přednášel v Sobotce několikrát. V témž roce v září zemřeli spisovatelé **Franti-**

šek Nepil (8.) a **Miroslav Hanuš** (25.). S oběma jsme v Sobotce kdysi bese- dovali. Dne 3. září 2000 zemřel dramatik a sobotecký chalupář **Oldřich Daněk**. Už patnáct let odpočívá na zdejších hřbitově. A před pěti lety nás (4. září 2010) opustil **Rudolf Pellar**, jenž nás ve spořitelně vícekrát upoutal svým přednesem, zpěvem, ale i svou moudrostí a noblesou.

A nakonec se smutkem v duši konstatujeme, že v sobotu 6. června zemřel jeden z našich nejvýznamnějších spisovatelů, ale i nezapomenutelných osobností českého života **Ludvík Vaculík**. Měl úvodní slovo na 44. ŠS v neděli 2. července 2000. Škoda, že si tehdy nezůstal s námi zazpívat.

Aleš Fetters

KULTURNÍ KALENDÁŘ

- 20. 7. 1825 zemřela Eleonora z Vrbna, paní na Kostí, matka Eugena Vratislava Netolického.
- 7. 8. 1835 se narodil Alois Sokol ze sobotecké hudebnické rodiny; působil na Ukrajině v Kijevě.
- 15. 7. 1855 se narodil sobotecký berní, vycpavač ptáků a zvěře, maskér divadelníků Emil Rotta.
- 10. 8. 1865 se narodil ředitel školy, vlastivědný autor a redaktor Věstníku soboteckého Josef Bureš.
- 26. 7. 1875 zemřel spoluzakladatel soboteckého Sokola a Sboru dobrovolných hasičů Jan Pršín.
- 24. 8. 1885 se narodil ve Žlunicích nejznámější malíř našeho kraje, národní umělec Václav Špála.
- 9. 8. 1895 zemřel sobotecký národní buditel, kaplan a šířitel vzdělanosti P. Damián Šimůnek.
- 1. 8. 1905 se narodil známý sobotecký fotograf, obchodník Jaromír Pažout.
- 28. 8. 1905 zemřel dlouholetý hostinský, starosta a kronikář v Libošovicích Bedřich Jaroš.
- 4. 7. 1925 se narodila spolujatelka Kostí Anna Maria Kinská, roz. dal Borgo Netolická.
- 22. 7. 1925 se narodila Milada Koldovská, roz. Macounová, autorka studie o F. M. Vetešníkově.
- 16. 8. 1925 se narodil významný divadelní ochotník a požárník Jiří Jaroš z Horního Bousova.
- 23. 8. 1925 se narodil ing. František Kužel, projektant soboteckého sportovního stadiónu.
- 29. 8. 1945 zemřel sobotecký továrník Hynek Slavík, majitel zbouraného domu se šikmou věží.
- 25. 7. 1965 zemřel v Chicagu v USA sokolský pracovník Václav Konečný, rodák z Vesce. Narodil se 21. 8. 1895 a ve Vesci byl naposledy na pohřbu své matky Marie Konečné 21. dubna 1948.
- 21. 8. 1935 zemřel sobotecký starosta Gustav Maštálka, významný společenský a kulturní činitel.
- 13. 8. 1945 zemřela dlouholetá sobotecká učitelka ručních prací dívčích Růžena Ortová.
- 13. 8. 1975 zemřel v Praze bývalý sobotecký notář Jaroslav Ponec, prezident notářské komory.
- 21. 7. 1985 zemřela Vífa Marková-Srpová, známá herečka, manželka kouzelníka Jaroslava Marka.
- 11. 7. 1995 zemřel literární historik František Buriánek, životopisec Šrámkův a účastník mnoha ŠS.
- 16. 7. 1995 zemřel sobotecký rodák, národopisec, cestovatel a spisovatel PhDr. Václav Šolc.
- 2. 7. 2005 zemřel literární historik Jan Wagner, který archivně zpracoval písemnosti Fráni Šrámkova.

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

NÁVŠTĚVA U ŠÉFREDAKTORKY

Na téma Druhé světové války jsem si popovídala s paní Rychlou ze Sobotky, která ve Zpravodaji četla toto čtení na pokračování a přišla mi objasnit smrt pana J. Havíře, který byl podle zápisu v kronice 9. května 1945 zastřelen v polích u Maštálkova rybníč-

ku. Paní Rychlá, neteř pana Havíře pátrala a zjistila, že zemřel druhý den 10. 5. po postřelení v nemocnici v Jičíně.

Velice mne potěšilo, že si tento seriál našel své čtenáře, kteří přepis z městské kroniky se zájmem přečetli, že utrpení lidí za druhé světové války

nám není lhostejné. Přijďte a třeba upřesněte nebo doplňte zápisy v kronice města.

Děkuji
Pavčina Havlová

PODĚKOVÁNÍ

Účastníci EXODU Sobotka, 59. Šrámkovy Sobotky, děkují všem, kteří se o nás v pizzerii v Maštali starali. Oceňujeme chutné jídlo, skvělou profesionální a rychlou obsluhu, kdy nás i v

největších vedrech vítal v restauraci personál s úsměvem. Vítaly nás upravené prostory s čistě prostřenými stoly, vyleštěné nádobí a laskavý přístup všech zaměstnanců restaurace a pizzerie.

Těšíme se na 60. Šrámkovu Sobotku a opětovné setkání s plnou penzí v pizzerii.

Jana Kohlerová

ZNÁM JÁ JEDEN KRÁSNÝ ZÁMEK

Gratulační píseň pro oslavenkyni paní Jasnu Fiedlerovou ke vzácným devadesátým narozeninám s láskou napsaná, v Nepřívěci skupinkou přátel v sobotu 18. července 2015 přednesená

*Znám já jeden krásný zámek nedaleko Jičina
a pod zámkem pěkný domek postavil si Lacina.
Pan stavitel měl dvě dcery, Janičku a Jasnušku,
tu starší si dneska vezmem, jak se říká, na mušku.*

*Dnes je jí už devadesát, kdo by tomu uvěřil!
Rádi Vám tu předneseme, co nám Humprecht prozradil:
V červenci je narozena, přesně v roce dvacet pět (1925),
vždy to byla krásná žena, co dál o ní povědět?*

*Na svět s sebou přinesla si řadu různých umění,
zmiňme třeba velký talent v krasopise, kreslení.
Výtvarně se uplatnila v mnoha sférách života,
ke cti budiž jí připsána obětavá ochota (kulisy, plakáty, nápisy apod.)*

*Strýček Humprecht dále říkal, jaká byla SOKOLKA!
Pěkná, pružná, vždy dochvilná, také velká vlastenka.
(kytice s trikolórou položená k hrobu J. A. Komenského v Naardenu
U lékařů oblíbená, pohledná to sestřička.
Elegantně upravená, v zákulisí myšička.*

*Skvěle vaří, dobře peče, růžový má porcelán,
a ty její jednohubky ocení vždy pán i kmán!
Ráda krásné svetry plete, o tom není pochyby,
umělecky vyvedené, každé očko bez chyby.*

*Zahrádku má také ráda, krásné růže pěstuje,
kočkám, pejskům, všem živáčkům svoje srdce věnuje*

*Synek Dušan dávno odrost, život rychle utíká,
dělal jí však vždycky radost, sleduje, co podniká.*

*Podporou je pro manžela, zaslouží si od nás květ.
Přejeme jí, ať jí stále těší náš pozemský svět.*

(závěr recitativ)

*Dnes Vám, naše milá Jasno, za všechno jdeme děkovat,
popřát zdraví, dlouhá léta, ať můžeme za deset let Vaši stovku oslavovat!*

*S úctou a láskou
pod transparentem s nápisem
My Ti přeju, milá Jasno
aby Ti vždy bylo jasno,
nám že s Tebou je tu hej
a tak se dál dobře měj!*

blahopřejí

Karol Bílek, Lenka a František Dědečkovi, Dája a František Faměrovi, Alena a Pavel Pospíšilovi

Naše redakce se k blahopřání připojuje a děkuje paní Fiedlerové za vše,
co pro kulturní a společenský život v Sobotce dělala a dělá!

POZVÁNKA DO LIBOŠOVICKÉ KNIHOVNY

Po celé prázdniny si mohou čtenáři libošovické knihovny a další zájemci prohlížet na chodbě obecního úřadu v Galerii Na návsi fotografie nejstarších soch a pomníků Mistra Jana Husa, které byly v Čechách postaveny do vzniku první světové války. Ze své bohaté sbírky zapůjčil staré pohlednice a fotografie významný badatel a sběratel Karel Čermák. Osobně přijel do Libošovic na besedu v sobotu 18. července. Zajímavé bylo jeho vyprávění o okolnostech a trampotách, které postavení jednotlivých pomníků většinou provázelo. Také potvrdil, že pomník Mistra Jana Husa v Jičíně z roku 1862 je opravdu nejstarší v Čechách. Děkujeme libošovickému starostovi Vítku Svobodovi za péči, kterou v letošním roce soše věnoval.

Alena Pospíšilová

BLAHOPŘEJEME

Mladoboleslavský Soboťák **Jan Žofka** se dožil 5. července 85 let. Pochází se starého soboteckého obchodnického rodu, který měl sídlo v domě Na baště. Kromě jiného se jako projektant podílel na přístavbě budovy mateřské školy. Rád vzpomíná i na sobotecký skauting a jeho loutkové divadlo.

K sedmdesátinám můžeme pográtulovat dvěma přátelům našeho kraje. 8. srpna 1945 se narodil kytarový virtuóz **Štěpán Rak** a přesně o jeden den mladší je fotograf **Jaroslav Hodík**. Zatímco Hodík si zde pořídil chalupu a uspořádal několik výtečných fotografických výstav, první profesor kytarové hry na pražské Akademii

múzických umění **Štěpán Rak** k nám často zajíždí, téměř vždy společně s Alfredem Strejčkem.

65 let oslavil 31. července **Stanislav Kozák**, kdysi pracovník soboteckého JZD Nástup, po roce 1989 poslanec Parlamentu České republiky, úředník ministerstva zemědělství a nějakou dobu i náměstek ministra zemědělství. I jemu posíláme pozdrav z velkých širých rodných lánů Českého ráje.

29. července oslavil padesátiny herec **Michal Suchánek**. Matka i otec Soboťáci – není divu, že i on sem velmi rád jezdil, hlavně k babičce Jarmile Žemličkové. A několikrát se mu

podařilo přivést na Sobotecko i televizní štáb a točit zde scénky k oblíbeným televizním pořadům. Škoda, že oproti jeho hereckým začátkům nevyužívá jeho umění více i náš film.

Nejmłodším naším „kulatým“ jubileantem je historik a archivář **Jan Hrdina**. Rodově z Dobšic (* 11. srpna 1970) se od studentských let na jičínském Lepařově gymnáziu věnuje historii a je uznávaným odborníkem zvláště na středověké církevní dějiny.

Všem jmenovaným blahopřejeme a těšíme se s nimi na setkání u nás, kde i oni jsou doma.

K. B.

JUBILEA

Červen

12. 6. 2015 oslavila životní jubileum 80 let paní **Lidmila Lemberková** ze Sobotky, Krátké ulice, kde mají postavený dům. Paní Luďa, jak jí říkáme, je soběstačná, chodí na nákupy, mezi kamarádky do cukrárny a doma se stará o manžela. Paní Lemberkové přejeme vše nejlepší, zdraví, pohodu v celé rodině.

21. 6. oslavila 85 let paní **Libuše Kosíková** z Boleslavské ulice. Přestěhovala se z Mnichova Hradiště s dcerou a zetěm. Sobotka se jí líbí. Dcera chodí ještě do práce, zeť se o maminku stará, nikdo jiný není tak hodný, pracovitý a obětavý jako on. Paní Kosíková ho má ráda. Celý život pracovala jako účetní v Liazu v Mnichově Hradišti. Líbilo se jí tam, vzpomíná na to. Je to příjemná paní, stále usměvavá. Má ještě jednu dceru, vnoučata a pravnoučata. Přejeme jí zdraví, pohodu, spokojenost do dalších let.

Červenec

5. 7. 2015 oslavila paní **Božena Hanušová** ze Sobotky z Raisovy ulice 85 let. Stále čilá, příjemná paní si ráda popovídá mezi přáteli. Je vyučená

švadlena. Celý život se věnovala šití. Do důchodu odcházela od paní Kubištové. Vychovala dvě děti. V roce 2004 ovdověla, od té doby žije sama v rodinném domku a je soběstačná. Ráda pracuje na zahrádce, chodí do cukrárny na posezení. Radost jí dělají tři vnoučata a čtyři pravnoučata. Paní Božence přejeme hodně zdraví, spokojenost, aby stále chodila mezi baráčníky, které má ráda, vždy pro ně pracovala.

10. 7. 2015 oslavila paní **Marie Jirků** z Lavic krásných 85 let. Nyní bydlí u dcery Marušky v Sobotce. Bolí jí nohy, tak se o ní stará dcera s manželem. Má u nich pohodlí a vše co je potřeba. Celý život pracovala v JZD, starala se o prasnice a selátka. Když bylo potřeba, šla i do rostlinné výroby na pole. Byla to práce těžká, ale ráda na to vzpomíná. Má dvě děti, čtyři vnoučata, šest pravnoučat. Má z nich velkou radost. Moc pěkně jsme si popovídali a zavzpomínali na práci v zemědělství. Paní Jirků přejeme zdraví a spokojenost do dalších let ve své rodině.

17. 7. 2015 – krásné datum kdy oslavila 90. narozeniny vzácná že-

na, známá Soboťáčka **Jasna Fiedlerová**, rozená Lacinová. Toto jméno zná v Sobotce každý, je to žena mnoha různých umění. Má talent v krasopise, kreslení, připravovala plakáty, kulisy, nápisy apod. Také byla sokolka, pěkná, pružná, dochvilná. Pracovala ve zdravotnictví jako sestřička, oblíbená a pohledná, stále upravená, všichni jí měli rádi. Má jednoho syna a jednoho vnoučka. Doma skvěle vaří, peče, je podporou pro manžela. Jako zálibu má pletení, plete krásné svetry. Zahrádku má také ráda, pěstuje nádherné růže i zvířátka má ráda. Milá Jasno, za vše Ti děkujeme, zdraví přejeme, za 10 let stovku oslavíme.

27. 7. oslavil 85 let pan **František Keller** z Čálovic. Stále čilý, chodí na procházky s manželkou, spokojeně bydlí ve svém domě. Špatně slyší, s manželkou si rozumí. Pochází z Bechova, vyučil se holičem, ale tuto práci nedělal, po vojně nastoupil do Škodovky. Má radost z dětí, vnoučat a pravnoučat. Panu Kellerovi přejeme zdraví a spokojenost v celé rodině.

Všem oslavencům zdraví a pohodu přeje Hana Rulcová

NAŠE MAMINKA, SYMBOL ODCHÁZEJÍCÍ GENERACE

22. srpna 2015 uplyne rok od náhlého úmrtí naší maminky, paní Anny Čubanové z Malechovic, narozené v roce 1927 na Vyskři. Krátkou vzpomínkou chceme připomenut její život. Po celých 62 let pevně stále po boku svého manžela Františka, společně překonávali těžkosti, které život přináší. V lásce a věrnosti oslavili zlatou i diamantovou svatbu. Těžká práce v zemědělství spojená s řádem přírody a upřímná křesťanská víra v ní upevnila smysl pro řád života. Kromě tvrdé práce na poli i ve chlévě žila cele rodinou

a svými dětmi. Oba nás nesmírně milovala a celý život podporovala v zálibách a zájmech. Ráda zpívala, hrála v kostele na varhany, uměla šít, výborně vařit a péct, na zahrádce pěstovala kytičky i zeleninu, měla ráda čistotu a pořádek. Na stole nikdy nechyběl čistý ubrus a čerstvé květiny. Měla ráda dobré jídlo a vždy se pěkně a elegantně oblékala. Ctila tradice, a pokud to jen trochu šlo, dodržovala dny sváteční. Byla praktická, velkorysá i rozumně šetrná, k sobě náročná s přirozeným smyslem k míře věcí, vlídná a

laskavá, ale i přísná a důsledná. Ráda četla, poslouchala rozhlas a zajímala se o veškeré dění. Do konce svého bohatého života žila uprostřed velké rodiny, ze všech sil nám pomáhala a radovala se z vnoučat i pravnoučat. Odešla vyrovnaně a skromně, tak jako žila celý život. Všem nám moc chybí.

*Alena Pospíšilová
a František Čuban,
děti se svými rodinami*

ODEŠLA HUMPRECHTSKÁ KASTELÁNKA

ZE SMUTEČNÍHO PROJEVU NAD HROBEM DANUŠE BALCAROVÉ

Připadl mi nelehký úkol rozloučit se s milou kamarádkou, paní Danuší Balcarovou, s Dášou, jak jsme jí všichni říkali. S atomische Daschou, jak si ji pojmenovali její přátelé z Holandska, když slyšeli její výbušný neutichající veselý hovor.

Když jsem tedy přijal tento úkol, vzpomněl jsem si nejprve na Fráňu Šrámka a na rok 1938. Tehdy také „v červnový den krok za krokem“ stoupal průvod „k blízkám blíž a blíže“. To se Sobotka loučila s maminkou Fráni Šrámka. Dnes, také v červnový den, se loučíme s maminkou Dáji Famerové.

Dáša se narodila 4. července 1932 v Markvarticích ve statku čp. 9 Emilii a Miloslavu Tomášů. Měla milující rodiče, začala chodit do Sokola a do školy, ale začalo také překonávání prvních obtíží, když se už ve 2. třídě začala projevovat její krátkozrakost. Pak od 5. třídy nastalo denní docházení do sobotecké školy. Markvartické děti chodily v létě v zimě všechny pěšky, některé jezdily na kole, neboť autobus začal jezdit teprve v roce, kdy Dáša soboteckou školu opustila.

Následovala Rodinná škola ve Stěžerách, po jejím absolvování Střední zemědělská škola v Chrudimi. Měsíc před maturitou byla s několika

dalšími studenty v rámci akce Děti kulaků ven ze studia vyloučena. Matuřita jí byla podle prospěchu přiznána až v roce 1991.

Rodina byla ze statku vystěhována, otec poslán do vězení, statek po čase zbourán. To vše již Dáša s bolestí sledovala zdálky, z Oseka, kam se provdala 26. 4. 1952 za středoškolského profesora Stanislava Balcara. Ten ovšem také musel pracovat v JZD a mzdu si oba přinášeli jednou do roka. To se pak ale, jak se říká, rozsoupli a koupili si televizi, takže se k nim chodily dívat na pohádky děti z půlky vesnice.

Ale nakonec se vše začalo obracet k lepšímu. Standa se stal humprechtským kastelánem a Dáša s malou Dájinkou mu chodila pomáhat. Pomáhala mu i s vedením kina. A když konečně mohl začít učit na střední škole, převzala Humprecht do své správy ona.

A začala také opět ochotničit. Divadlo bylo její láska od dětství, kdy hrála poprvé ve školním představení O Krakonošově zahrádce. Snad nejpovedenější představení byla Jiráskova Lucerna. Jako dnes ji vidím poletovat po jevišti u mlýna nebo důstojně vystupovat z tajemné lípy. Standa k tomu hrál za scénou na housle místo pana učitelského Zajíčka... Ale hrála i v Oseku, v Libošovicích, velkými přáteli jí byli a

zůstali Staškovi, Burešovi, Fiedlerovi, Jirka Jaroš...

Snad ani nepozorovala, že léta utíkají. Rozhodně to na ní nebylo vidět. Ale přece: Standa předčasně zemřel. Dcera vystudovala úspěšně střední i vysokou školu, vdala se, přišla vnučátka. Tak se na Humprechtě všichni střídali.

Přestěhovali se do nového domu. Dáša se nadšeně pustila do úpravy zahrádky. Ráda cestovala, nejenže projedla skoro celou Evropu, ale oblíbila si hlavně procházky a vyjížďky s partou vrstevnic kolem Míly Staškové do bližšího i vzdálenějšího okolí Sobotecka. Chodila také cvičit do Sokola. Ovšem největší radost jí do posledních chvil dělaly její vnučky.

Dáša zemřela 13. června doma. Dožila se vysokého věku téměř 83 let. Bůh ji povolal tam, odkud není návratu. Setkala se opět se Standou, s rodinou, s přítelkyněmi ze školy, z cest, z divadla i z Humprechta. Pan Humprecht Jan Černín z Chudenic jí jistě vyslovil uznání a poděkování za péči o jeho zámek. I my jí děkujeme za všechno, co pro Humprecht a pro celé Sobotecko vykonala a slibujeme, že nezapomejeme.

Karol Bílek

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Červen

Dne 7. června zemřela v požehnaném věku 91 let paní **Jana Janatková** z Libošovic.

Dne 13. června zemřela ve věku nedožitých 83 let paní **Danuše Balcarová** ze Sobotky.

Dne 24. června zemřel v požehnaném věku 90 let pan **Josef Pažout** ze Sobotky.

Dne 27. června zemřel ve věku 78 let pan **Josef Charvát** ze Sobotky.

Červenec

Dne 9. července zemřel ve věku nedožitých 83 let pan **František Vokráčko** ze Sobotky.

Dne 15. července zemřel ve věku nedožitých 75 let pan **Jiří Mikulík** ze Sobotky.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE

Helena Samohelová – plastiky

Šolcův statek – Lapidárium

Výstava probíhá od 5. 7. - 31. 10. 2015

Adolf Born – grafika

Šolcův statek – Galerie Karla Samšiňáka

Výstava probíhá od 9. 7. - 28. 8. 2015

Dana Raunerová - kresby

Městská knihovna F. Šrámka

a galerie na schodech

výstava probíhá do 12. 9. 2015

zámek Humprecht

Srdečně Vás zveme na výstavu, které probíhají letošní sezónu.

Papírové modely hradů, zámků, které zhotovila paní Helena Čmelíková z Dolního Bousova.

Výstava ilustrací Lukáše Fibricha z nové vtipně napsané dětské knihy Kláry Smolíkové,

H. U. S. Hus úplně světověj.

110. výročí vybudování železnice do Sobotky, v 2. poschodí zámku probíhá výstava vztahující se k této události.

Zámek Humprecht

sobota 15. 8. 2015 / 20:00 – 22:00

Tradiční kostýmové prohlídky s drobnými scénkami s historie. Přijďte se pobavit a vychutnat si létem vonící Český ráj.

Sobotecký jarmark a festival řemesel

21. 8. a 22. 8. 2015

náměstí a městský park v Sobotce

Srdečně Vás zveme na velice oblíbený a každoročně vyhledávaný jarmark a festival řemesel. Letos se na Vás těší Jaroslav Uhlíř,

Janek Ledecký, Abba Stars, Václav Koubek, Zrní, tradiční řemesla a pohádky.

Vstupné: pátek 70,- sobota 90,- oba dny 130,- ZTP – zdarma

Květinový zámek

22. 8. a 23. 8. 2015

zámek Humprecht

Srdečně Vás zveme na zámek plný kouzelných květin.

Neděle 23. 8. 2015 k 110. výročí příjezdu prvního vlaku do Sobotky čekají návštěvníky prohlídky s odborným výkladem autora expozice a s překvapením pro dětské návštěvníky. Celý den vstupné do okruhu Zámek pouze 40,-

Zlatovláška

sobota 29. 8. 2015 / 15:00

muzeum zámku Humprecht

Přijďte se rozloučit s prázdninami loutkovou pohádkou.

Hradozámecká noc

sobota 29. 8. 2015 / 18:00

zámek Humprecht

koncert

V Galerii zámku Humprecht proběhne koncert hudební skupiny „Marie a její dědové“, proložený čtením knih s regionální historickou tematikou v podání herce Václava Knopa a slavnostním uvedením 2. doplněného vydání knihy Karla Knopa – Hrad Kost.

Do Anglie s Karlem Čapkem

září 2015

Městská knihovna F. Šrámka Sobotka a Galerie Na schodech

Výstava barevných fotografií, z Anglie, Walesu ze Skotska a Irsku doplněná texty doplněná texty a ilustracemi Karla Čapka. K výstavě bude k dispozici krátký dokument k životu a dílu Karla Čapka, po předchozí domluvě bude možnost promítnutí.

Literární spolek DIV

září 2015

Městská knihovna F. Šrámka Sobotka

Srdečně Vás zveme na výstavu Literárního spolku DIV při jičínské knihovně. Bude zde prezentována jejich činnost s předvedením knih, včetně ukázek a mnoha fotografiemi.

Chrapot

neděle 13. 9. 2015 / 16:00

zámek Humprecht

V rámci Dnů evropského kulturního dědictví se Vám představí Pěvecký sbor Chrapot z Mělníka.

Na lidovou notu

neděle 27. 9. 2015 / 17:00

zámek Humprecht

koncert

Srdečně Vás zveme na Svatováclavský koncert. Účinkují manželé Koláčnickí, David Kříž a Veronika Vildmanová.

Týden knihoven

5. 10. - 11. 10. 2015

Městská knihovna F. Šrámka Sobotka

Zveme Vás na týdenní celostátní akci na podporu četby a knihoven.

Bližší informace v sekci KNIHOVNA

KLEMPÍŘSTVÍ A KOVÁŘSTVÍ KVEREK

Zhotovení a montáž nového ale i opravy, do kterých se jiným moc nechce.

Řemeslnost, zázemí vybavené dílny.

Dobré jednání, flexibilita, spolehlivost.

Návrhy řešení zdarma.

KNĚŽMOST, Vilová 246

tel.: 723009527; e-mail: pkverek@volny.cz

PRODEJ SLEPIČEK

Drůbež Červený Hrádek

opět prodává slepičky snáškových plemen Tetra hnědá a Dominant ve všech barvách.

Stáří 14 - 19 týdnů. Cena 149 -180 Kč/ks .

Prodej se uskuteční: 27. září a 28. října 2015

Sobotka – u vlakového nádraží – 15.20 hod.

Při prodeji slepiček - výkup králičích kožek - cena dle poptávky.

informace: Po-Pá 9.00 - 16.00 hod. | tel.601 576 270, 606 550 204, 728 605 840

Šolcův statek v Sobotce – Galerie Karla Samšiňáka

Adolf Born

grafika

9. července až 28. srpna 2015

Vernisáž: čtvrtek 9. července 2015 ve 13:30 hodin

Promluví: PhDr. Blanka Stehlíková

Vystoupí: Přemysl Rut a Markéta Potužáková

Vstupné dobrovolné

Otevřeno denně 9-11 a 13-17

Přátelé Šolcova statku

www.solcuvstatek.cz

FO
KY
LOU
KA

TKA

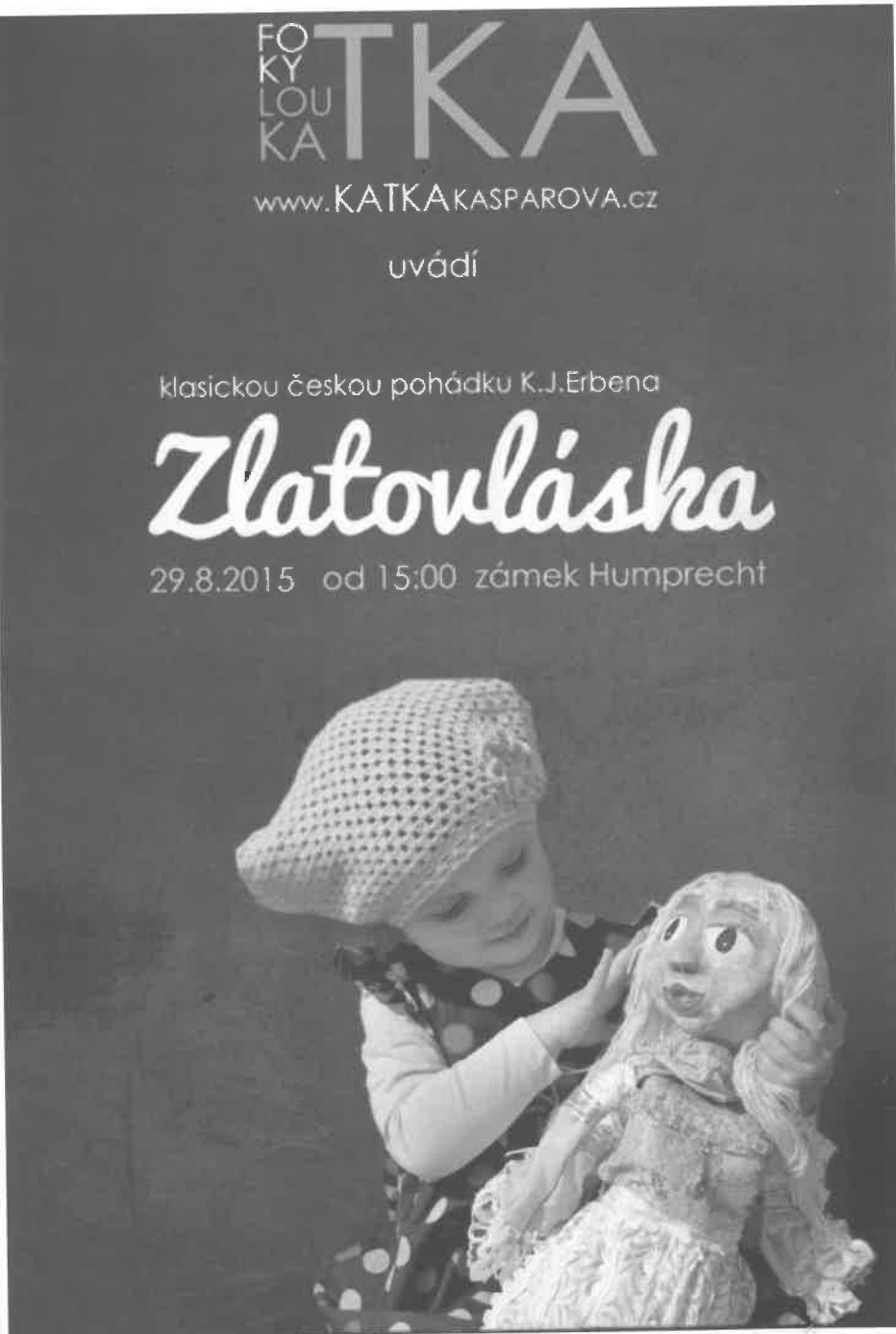
www.KATKAKASPAROVA.CZ

uvádí

klasickou českou pohádku K.J.Erbena

Zlatouška

29.8.2015 od 15:00 zámek Humprecht

INZERCE VE ZPRAVODAJI ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Forma a ceník inzertního rámečku

120mm x 180mm (polovina strany ZŠŠ na šířku) 1000 Kč

120mm x 90mm (čtvrtina strany ZŠŠ na výšku) 500 Kč

60mm x 90mm (osmina strany ZŠŠ na šířku) 250 Kč

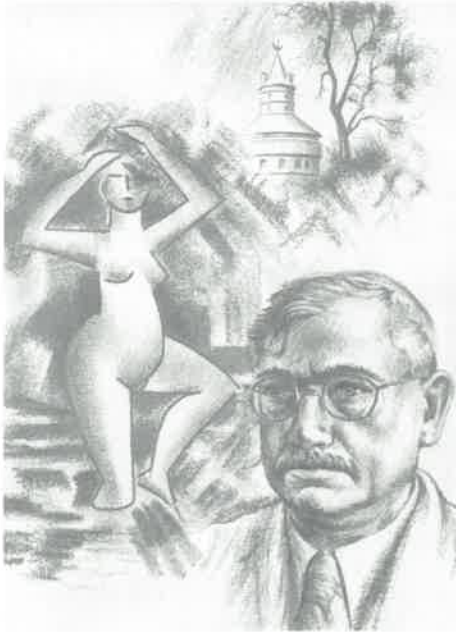
POKYNY PRO INZERENTY

Inzerce dodat nejpozději v den uzávěrky na adresu mks@sobotka.cz

Formát .doc, .jpg, .pdf

Platbu lze uskutečnit hotově nebo na fakturu

Další informace na tel.: 493 571 618

Grafiky Petra Minky, V. Špála, F. Šrámek, V. Šolc

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

**UŽIJTE SI
SAMÁ PLUS**

Vyzkoušené ojeté vozy
ze ŠKODA AUTO

ŠKODA Plus - vyzkoušené ojeté vozy

Ojeté vozy z programu ŠKODA Plus mají spoustu výhod. Stáří do pěti let, ověřenou historii, garantovaný stav kilometrů, záruku až čtyři roky a další. Při výběru se můžete těšit na stejnou péči, jako byste si přišli pro auto nové. A na silnici už nepoznáte rozdíl vůbec. Navštivte vybraného autorizovaného prodejce vozů ŠKODA.

Těšíme se na vás: V sobotu 22. 8. 2015, od rána až do večera, na Soboteckém jarmarku a trhu řemesel

skodaplus.cz

Váš autorizovaný partner programu ŠKODA Plus:

AUTOCENTRUM Jičín s.r.o., Hradecká 1107, 506 01 Jičín
Tel.: 730 158 506, www.autocentrum-jc.cz

ŠkoFIN
OJETÉ VOZY

**AUTOCENTRUM
Jičín**

27. SOBOTECKÝ JARMARK A FESTIVAL ŘEMESEL

JAROSLAV UHLÍŘ | JANEK LEDECKÝ
ZRNÍ | TRAVIS O'NEILL | ABBA STARS

Pátek 21. 8. 2015 | Náměstí

18:30 - 20:00 Wanastowi wjecy revival
20:30 - 22:30 **ABBA Stars**

Sobota 22. 8. 2015 | Park

9:00 - 9:45 Dračí pohádky
Divadlo Čmukaři Turnov
10:00 - 10:45 **Kózie HuSou**
11:45 - 12:45 Mackie Messer Band
13:00 - 14:00 **Václav Kouček**
14:00 - 15:00 Muzička
cimbálová muzika
15:00 - 16:00 Brnkačka
folk z K-klubu, Jičín

Sobota 22. 8. 2015 | Náměstí

9:00 - 10:00 Kyzivátova dechová hudba
10:15 - 11:15 Mackie Messer Band
11:30 - 12:30 **Muzička
cimbálová muzika**
12:45 - 13:00 Sobotecké a novopacké
mažoretky, tanečky
---pauza---
13:00 - 14:30 **Janek Ledecký**
14:30 - 15:30 **Zrní**
16:30 - 17:30 Travis O'Neill
18:30 - 19:30 and His Cardinal Sins (Irsko)
20:30 - 22:00 **Jaroslav Uhlíř**
22:30 - 01:00 Danceparty
uvádí DJ Zdeněk Vranovský

vstupné

pátek 70 Kč | sobota 90 Kč | oba dny 130 Kč
ZTP a děti do 120 cm zdarma

facebook.com/soboteckyjarmark

www.sobotecky-jarmark.cz

DNES

ESKÝ
RVA
A
V
E
C
K
Y

nové
noviny

TRK TISK

PROFI RENTAL

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky

vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA

nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová

Redakční rada: Karol Bílek, Jan Janatka, Zbyněk Krámek,

Marie Sekerová, Zuzana Šačirovičová, Magdaléna Šrůtová

Grafická úprava: Adéla Hošková

*Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady zpravodaje,
za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.*

Tisk: Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, tel.: 326 702 426

Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V.Čechy

č.j. P/2 -1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12 -7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 30. 9. 2015